



Діаграма 104. Кількість скарг, що надійшли до Комісії

За результатами аналізу та розгляду зазначених скарг прийнято такі рішення:

47 рішень Комісії про залишення скарг без задоволення, а постанов про накладення санкцій за правопорушення на ринку цінних паперів – без змін;

2 рішення Комісії про скасування постанов про накладення санкцій за правопорушення на ринку цінних паперів та направлення справ на новий розгляд;

6 рішень Комісії про скасування постанов та закриття справ;

Крім того, було підготовлено та направлено **63** листи про відмову у прийнятті до розгляду скарг на постанови про накладення санкцій за правопорушення на ринку цінних паперів, у зв'язку з невідповідністю вимогам розділу XV Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій, затверджених рішенням Комісії від 16.10.2012 № 1470 (зі змінами).

Протягом 2014 року працівники Комісії взяли участь у **116** засіданнях судів різної юрисдикції. За найбільш резонансними справами, пов'язаними з маніпулюванням на фондовому ринку, суди різних юрисдикцій переважну кількість рішень винесли на користь Комісії.

Також варто зауважити, що з метою удосконалення розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів прийнято рішення Комісії від 09.09.2014 № 1184 «Про внесення змін до Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій», зареєстроване в Міністерстві юстиції України від 25.09.2014 за № 1167/25944, Що сприятиме більш чіткому виявленню правопорушень на ринку цінних паперів та, найголовніше, протидії їм та їх недопущенню у подальшому.

Контроль за діяльністю учасників ринку цінних паперів

Протягом минулого року державний контроль було зосереджено на забезпеченні дотримання окремими учасниками ринку цінних паперів правил та норм роботи на ньому, запобіганні порушенням прав акціонерів.

Так, упродовж 2014 року Комісія, виконуючи функцію контролю на ринку цінних паперів, провела:

- **164** перевірки щодо дотримання вимог законодавства емітентами цінних паперів, з них **56** перевірок проведено позапланово (18 перевірок — за зверненням державних органів) та **108** — планово. Планові та позапланові перевірки виявили **479** порушень, найбільш розповсюдженими серед яких були порушення порядку скликання загальних зборів акціонерних товариств, порушення прав акціонерів на отримання інформації про діяльність товариства;

- **157** перевірок щодо дотримання вимог законодавства професійними учасниками ринку цінних паперів, з них **85** перевірок проведено позапланово (56% за власною ініціативою). За результатами перевірок виявлено **244** правопорушення, найбільш розповсюдженими серед яких були порушення ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) за видами.

Загалом протягом 2014 року відбулось зменшення перевірок професійних учасників фондового ринку у зв'язку із змінами в законодавстві, зокрема, ст. 31 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік». Водночас зросла кількість звернень фізичних, юридичних осіб, правоохоронних органів та інших державних органів у зв'язку з порушеннями учасниками фондового ринку прав інвесторів як резидентів, так і нерезидентів. Так, загальна кількість виявлених порушень залишається доволі високою.

Одним із заходів контролю, які здійснюються Комісією, є перевірка щодо дотримання вимог законодавства про цінні папери та акціонерні товариства під час реєстрації для участі у загальних зборах, проведенні загальних зборів, голосуванні та підбитті його підсумків за місцем проведення загальних зборів акціонерів тощо. У 2014 році Комісія провела **265** наглядів за реєстрацією акціонерів та проведенням загальних зборів.

Важливим напрямом роботи регулятора протягом 2014 року було виявлення акціонерних товариств, які не привели свою діяльність у відповідність до вимоги Закону України «Про акціонерні товариства» та не виконали вимог законодавства щодо подання регулярної річної інформації. За результатами проведеної роботи Комісією у відношенні **1 096** емітентів прийнято рішення щодо зупинення внесення змін до системи депозитарного обліку цінних паперів на строк до усунення порушень.

Крім цього, здійснювався аналіз на предмет наявності в діях осіб – учасників ринку цінних паперів ознак маніпулювання цінами на фондовому ринку. Зокрема, проаналізовано дії **34** учасників ринку цінних паперів з акціями **19** емітентів. За результатами аналізу порушено **5** справ про правопорушення на ринку цінних паперів щодо маніпулювання на ринку цінних паперів, за результатами розгляду яких винесено **2** штрафні санкції по **170** тис. грн.

Іншим пріоритетним напрямом діяльності Комісії у 2014 року залишилось питання удосконалення Національної системи запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Особлива увага була приділена вдосконаленню регуляторної бази у сфері фінансового моніторингу та підвищенню ефективності державного контролю за дотриманням законодавства у цій сфері.

Саме контроль за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу на ринку цінних паперів, який включає в себе проведення перевірок, у тому числі безвиїзних, та застосування санкцій у разі виявлення порушень, є одним із найефективніших заходів протидії відмиванню або легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.

Так, у 2014 році Комісія провела **70** перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу – професійних учасників ринку цінних паперів, з яких **49** – позапланових та **21** – планових. За результатами перевірок у відношенні **9**

суб'єктів первинного фінансового моніторингу складено акти про відсутність за місцезнаходженням, зазначеним у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб підприємців та ліцензіях, у відношенні 1 суб'єкта первинного фінансового моніторингу складено акт про відмову в проведенні перевірок.

З метою підвищення ефективності діяльності Комісії у сфері державного контролю на ринку цінних паперів у 2014 році одним із важливих завдань було приведення нормативно-правових актів у відповідність до чинного законодавства.

Отже, протягом 2014 року Комісія прийняла низку рішень для удосконалення системи контролю за діяльністю учасників ринку, а саме:

- Рішення від 29.04.2014 № 576 «Про внесення змін до рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 25.12.2012 № 1851 «Про визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу – професійного учасника ринку цінних паперів бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму», зареєстроване в Міністерстві юстиції України від 22.05.2014 за № 524/25301;

- Рішення Комісії від 29.04.2014 № 577 «Про унесення змін до рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19 липня 2012 року № 996 «Про затвердження Положення про особливості організації та проведення внутрішнього аудиту (контролю) в професійних учасниках фондового ринку», зареєстроване в Міністерстві юстиції України від 27.05.2014 за 553/25330.

Робота Комісії зі зверненнями інвесторів

Постійна комунікація з інвесторами та вчасне реагування на їх звернення – одне з головних завдань регулятора, яке активно та плідно реалізовувалося протягом 2014 року. Комісія в межах своєї компетенції робила все можливе, щоб попередити виникнення правопорушень, а у разі їх вчинення – вдавалася до застосування санкцій.

У 2014 році до центрального апарату та територіальних органів Комісії через цей канал зв'язку надійшло на розгляд **1 128** письмових звернень від фізичних осіб щодо порушення їх прав та законних інтересів на ринку цінних паперів. Так, суспільно-політичні процеси та ускладнення соціально-економічної ситуації в країні спричинило зменшення кількості звернень громадян – інвесторів до Комісії порівняно з попередніми роками (**таблиця 52**).

Таблиця 52

Динаміка надходження письмових звернень громадян до Комісії за період з 2010 по 2014 роки

| Період | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Кількість звернень | 3 733 | 3 733 | 2 483 | 3 425 | 1 128 |

Працюючи зі зверненнями інвесторів, фахівці регулятора надають їм всебічні, своєчасні та кваліфіковані відповіді, намагаються швидко та адекватно реагувати на виявлені правопорушення на ринку цінних паперів. За час роботи «гарячої» телефонної лінії для звернень громадян можливістю отримати консультацію від фахівців Комісії за телефоном скористалися 633 особи. Враховуючи особливості законодавства про цінні папери та недостатню правову обізнаність населення, спеціалістами Комісії надавались вичерпні, ґрунтовні